

PRELIVANJE KRVI V ITALIJI

Po Italiji teče kri tekom izgrediv. — Veliko številno ljudi ubitih. — Policija pretepena v napadih na anti-fašiste. — Veliko število osumljenih so aretirali pri pogonu na komuniste. — Dvanajst listov suspendiranih.

RIM, Italija, 3. novembra. — Fašistovska Italija, neprestano razburkana do blaznega navdušenja vsled izjav voditelja Mussolinija, skuša sedaj z bolestno odločnostjo zatreti vso opozicijo proti fašizmu. Najbolj strogo odredbe pripravljajo, da onemogočijo vsak nadaljni napad na življenje voditelja ali kritiziranje njegove politike.

Intenzivno razpoloženje, povzročeno po Italiji vsled poskusa mladega Zambonija, da zavratno ustrelji Mussolinija v Bologni, je bilo povečano vsled najnovejših sporočil iz onega mesta, ki potrjujejo sum, da gre pri tem za dalekosežno zaroto, mesto za izolirano dejanje nezrelega mladika.

Policija je stavila na predvečer demonstracije v Bologni dva tisoč osumljenih oseb pod strogo nadzorstvo ter zaplenila veliko število manifestov z napjso: — Duce ne bo zapustil živ Bologne.

V teku zadnjih štiri in dvajsetih ur je bilo aretiranih veliko ljudi. Nekateri teh so bili izpuščeni po zaslišanju, a drugi so strogo zastraženi. Trdi se, da so zasledile oblasti resnični vir zločina, a ohranilo se je največjo tajnost.

Razkrili so baje komunistično zaroto proti vladi, in deset ljudi, zaplenjenih v zaroto je policija baje prijela. Zaplenila je tudi tisoč manifestov. Sedemnajst komunistov je bilo aretiranih v Sienni.

Nasilne demonstracije proti anti-fašistom so imele za posledico smrt in poškodovanje številnih ljudi. Večje prelivanje krvi je bilo preprečeno le vsled herojskih naporov karabinjerjev, ki so dobili močna ojačenja, ter miličarjev, med katerimi je bilo dosti takih, ki so dobili poškodbe, ko so skušali potisniti nazaj razjarjene ljudske množice, ki so hotele uničiti urade opozicijskih listov ter domove znanih nasprotnikov fašizma.

Izgredi so bili tudi nekoliko omejeni vsled osebnih intervencije dr. Benellija, podtajnika fašistovske stranke.

V Cagliari, Sardinija, so odkorakali fašistovski demonstrantje pred dom proti-fašistovskega poslanca Lussu-ja, kjer so vprizorili sovražne demonstracije. Eden fašistov, po imenu Porra, je splezal ob strani hiše na balkon, kjer ga je Lussu ubil s strelom.

Ljudska množica je hotela linčati poslanca, a o-rožniki so jo potisnili nazaj ter aretirali Lussuja.

V Napolju so bili uničeni domovi filozofa Croce, dramatika Bracco, politika Labriola in več drugih opozicijskih. Slični prizori so se prpetili tu di v Benetkah in drugod.

Neredi skrajno resne narave so se završili v Genovi. Dve skuini fašistov sta navalili na hišo socialističnega odvetnika Rossija, ki je bila zastražena od carinskih uradnikov in karabinjerjev. Carinski uradniki so streljali na fašiste ter ubili dva. Tudi en karabinjer je bil ubit v spopadu.

Napolj oficijska Tribuna trdi, da prevladuje sedaj povsod mir, da pa so bile povečane "aktivnosti javnih oblasti" proti sovražnikom režima.

Dvanajst opozicijskih listov je bilo včeraj suspendiranih. Ti suspendirani listi obsegajo liberalne, katoliške, socialistične in sindikalistične organe.

BOLOGNA, Italija, 3. novembra. — V policijski prefekturi je bilo objavljeno, da je pripadal Anteo Zamboni, ki je hotel umoriti Mussolinija, "fašistovski mladini", da pa ni že eno leto pristvoval sestankom te organizacije.

Baje je bil Mammolo Zamboni, oče Antea, svoj čas v stiku z anarhističnimi elementi v Bologni, da pa je že pred več leti prekinil vse stike z radikalci.

Proti javnemu točenju piva.

TORONTO, Kanada, 3. novembra. — Kot poroča Toronto Telegram, je ministrski predsednik Ferguson izpremenil svojo nam-

ravano zakonodajo glede pijače tako, da bo prepovedana javna prodaja piva. List pravi, da bo pivo klasificirano z vsemi drugimi alkoholnimi pijačami vred in da se bo prodajalo le v vladnih prodajalnih v steklenicah.

Ostuden umor mlade deklice.

Gostač umoril deklico ter nato telefoniral nje-ni materi. — Morilec je bil hitro prijet. — Sestra je našla truplo umorjene- nega otroka.

Eno uro potem, ko je umoril sedemletno deklico, je stopil morilec k telefonu neke kavarne v Bronxu ter telefoniral na dom umorjene sporočilo: — Jaz sem jo umoril.

Telefon je bil zaprt, še predno so mogli detektivi, poklicani v hiši, zaplesti govornika v daljši pogovor ali odrediti vse potrebno, da zasledijo klic. Pol ure pozneje pa se je telefon zopet oglašil in detektivi so zasledili klic do neke gostilne na Lincoln Avenue v Bronxu.

Tam je policija aretirala Charlesa Albrechta, starega 29 let, motornika Interborough Rapid Transit. Stanoval je na domu Mrs. Margaret Dempsey, žene Williama Dempsey, ki je tudi motornik. Obdolžen je bil umora sedemletne Veronike, hčerke Dempsey. Pomožni okrajni pravdnik Pasocello je izjavil, da je podal Albrecht popolno priznanje.

Slednjemu je povedal, da je umoril mlado deklico, ker je bil ljubosumen na Mrs. Dempsey, ki je ločena od svojega moža.

Imel sem britev v žepu, da ubijem Mrs. Dempsey, — je rekel, — vendar pa ni prišla domov. Ostali otroci so bili zunaj, a vedel sem, da čaka Veronika in da me opazuje. Njena mati ji je naročila, naj spijsunira za menoj, da vidi, kaj bom storil, ko bom spoznal, da se zanima za druge moške.

Albrecht je povedal pomožnemu okrajnemu pravdniku, da je šel takoj po izvršenem umoru v urad okrajnega pravdnika McGeehana, da pa je bil urad zaprt, nakar je odšel v neko gostilno, kjer je bil aretiran. Čeprav je morilec zanikal, da je deklico pred umorom kriminalno napadel, je izjavil sodnijski zdravnik, da ima dokaze, ki govorijo za tak napad.

Petdeset majnarjev živih pokopanih.

Niti malo upanja ni, da bi jih bilo mogoče rešiti. — Nanje se je pogreznila velikan s k a plast zemlje.

ISPHEMING, Mich., 3. nov. — V Barnes Hecker rudniku je pod-sulo petdeset majnarjev. Nanje se je usula ogromna plast zemlje. Nihče ne ve, če so že pri življenju ali ne, toda izključeno je, da bi jih bilo mogoče rešiti.

Ušel je samo eden, namreč A. Wills, ki je sporočil o nesreči ter takoj pozval pomoč. Reševalci so se tako lotili napornega dela.

Pozno zvečer so prinesli iz rudnika šest trupel, ki so bila pa tako razmrevarjena, da jih ni bilo mogoče spoznati.

Pred vzhodom in rov je zbrana velika množina žensk in otrok, ki čakajo povratka svojih dragih. Toda čakali bodo najbrž brez uspeha.

Vihar na Korziki.

PARIZ, Francija, 3. novembra. Vihar, ki je obiskal rojstno mesto Napoleona, Ajaccio na Korziki, je povzročil smrt štirih ljudi ter in napravil veliko materialno škodo.

Pričetek procesa proti morilcem Halla in Mrs. Mills.

Včeraj se je pričel pred poroto proces v Hall-Mills zadevi. — Vdova in s v a k umorjenega pastora se morata pr-va zagovarjati.

Ko je bila že včeraj odpravljena vsaka negotovost glede možne preložitve porotniškega postopanja zadevi Hall-Mills, so se pričele v Somerville, N. J. obravnavati proti trem obtoženim. Obravnavo bo trajala nekako tri tedne. V tem času bo zaslišanih 125 prič državnega pravdnštva.

Obtoženi so: Mrs. Francis Stevens Hall, vdova pastora Halla, ki je bil pred več kot štirimi leti umorjen v družbi svoje ljubice, cerkvene pevke Mills, pod neko divjo jablano v New Brunswick, N. J. ter oba brata Mrs. Hall, Henry in Willie Stevens. Istotako obtoženi Carpenter, nečak Mrs. Hall, bo procesiran pozneje.

Sodišču predseduje sodnik Parker in državno pravdnštvo zastopa pomožni generalni pravdnik Simpson.

Predsednik Brophy svari premogarje.

Predsednik okraja št. 2 United Mine Workers je posvaril premogarje v centralnem tekmovalnem polju Pennsylvanije.

CLEARFIELD, Pa., 3. nov. — V okrajnem bulletinu je posvaril včeraj John Brophy, predsednik okraja št. 2 United Mine Workers premogarje v centralni Pennsylvaniji, naj se ne puste varati vsled sedanjega proevita ameriške premogovne industrije. To oživljenje premogovne industrije je posledica stavke premogarjev v Angliji. Nadaljni, začasni preoviti bo opaziti v tekoči zimi, ko se bodo ameriški kapitalisti založili s premogom, da bodo oboroženi proti naši lastni stavki, ki bo mogoče izbruhnila maja meseca, — je rekel Brophy.

Brophy je rekel: — Prišli pa bodo zopet težki dnevi v tej tako strašno nadrazviti industriji in vsled tega je skrajno važno za našo unijo, da zre v bodočnost ter skuša najti stalno rešitev. Storitvi moramo vse, da izvedemo program nacionaliziranja, ki je bil sprejet na naši konvenciji, in da odstranimo sedanjí kaos.

Nesoglasje med Židi. VARŠAVA, Poljska, 3. nov. — Med dvema tukajšnjima židovskima frakcijama, med ortodoksnimi poljskimi Židi in bolj izobraženimi litvinskimi Židi, je prišlo včeraj tukač do spopada, ki je imel za posledico prelivanje krvi. Policija, ki je posegla vmes, je izvršila številne aretacije.

Povod za pretep je dalo populčno zborovanje, katero je priredil neki poljski rabinec, ki zna baje delati "čudeže".

Pranje zamorca.

LONDON, Anglija, 3. novembra. — Francoski poslanik je formalno dvignil pri angleški vladi protest proti filmu Beau Geste, ki baje blati in ponižuje francosko legijo tujcev.

Odkritje zarote proti Alfonzu.

Francoska policija je razkrila veliko zaroto, ko je namen je bil strmoglaviti dinastijo ter odločiti Katalonijo od Španske.

PARIZ, Francija, 3. novembra. Agenti francoske tajne službe so preprečili strmoglavljenje španske dinastije ter ustanovljenje avtonomne katalonske države potom aretacije osem in štiridesetih zarotnikov v Perpignan in drugih krajih.

Z izjemo par Italijanov so vsi zarotniki mladi Španci, ki so živeli v Parizu ter se pokorili pove-ljem polkovnika Macia, ki je vodil separatistično gibanje iz Perpignana. Soglasno s poročili, je sedaj v Perpignanu in okolici štristo teh zarotnikov pod krinko inozemskih turistov.

Vlaki, ki odhajajo na Španko, so bili podvrženi strogi preiskavi, in obmejne oblasti so zastražile vsa pota, ki vodijo v Španko.

Zarotniki, ki so bili aretirani, so imeli seboj prenosne telefone, ki so bili očitno namenjeni za vojaško porabo. Pri njih so našli tudi več bomb. Njih glavar, Jose Carillo, je imel tajna navodila polkovnika Macia, katera naj bi odprl na španski meji.

PERPIGNAN, Francija, 3. nov. Več kot trideset Špancev in Italijanov je bilo aretiranih ob meji v dobrih organizirani zaroti precejšnjega obsega, da se zaneti revolucije na Španskem.

Francoska policija molči glede svoje delavnosti, vendar pa je znano, da je izsledila sklade municije in zaloge orožja v bližini La Cerdena, nedaleč od meje in tudi velike množine telefonov in druge vojne opreme.

Policija pravi, da so člani revolucije skupine odhajali na Španko pod pretvezo, da so turisti.

Meja je bila vsled tega strogo zastražena. Vse vlake skrbno preiščejo.

Policija iz Pariza, Madrida in drugih središč je bila postavljena na potih preko meje. Uveljavljene so bile stroge odredbe.

Število Italijanov, katere je prijela policija, je baje sorazmerno majhna, vendar pa se pričakuje nadaljnih aretacij.

Sedemnajst glavnih zarotnikov so aretirali v Millas, majhnem kraju pri Perpignacu. Aretacije je izvršil policijski komisar, ki jim je sledil iz Pariza. Aretirani so vključevali Špance, Angleže in Italijane, spojene z revolucijonarno organizacijo. Dva Španca, ki sta nosila bombe, sta ušla.

VELIKANSKA VEČINA PROTI PROHIBICIJI

Gibanje proti Volsteadovi postavi je našlo izraza pri volitvah. — Ljudsko glasovanje v New Yorku proti suši. — Smith je zopet postal governor New Yorka. — Butler, katerega je priporočil predsednik, je podlegel. — Poročila iz drugih mesta.

Soglasno z najnovejšimi poročili je dobil governor Smith večino 350,000 glasov v mestu New Yorku, dočim je imel njegov republikanski nasprotnik za governerski urad v gorenjem delu države večino, ki je znašala manj kot 35,000 glasov.

2300 volilnih okrajev mesta New Yorka je dalo Smithu več kot 600,000 glasov in njegovemu nasprotniku Millsu nekako 250,000 glasov. 2350 volilnih okrajev v gornjem delu države je dalo Millsu več kot 500,000 glasov, Smithu pa le nekoliko manj.

Republikanskega zveznega senatorja Wadswortha je porazil njegov demokratični nasprotnik za zvezni senat, sodnik Wagner, čeprav je ostalo število glasov, oddanih zanj, daleč za glasovi, ki so bili oddani za Smitha.

Prohibicijski referendum, ki je bil predložen volicem države New York, je bil odločen z velikansko večino petih glasov proti enemu na korist nasprotnikov prohibicije.

Tudi iz ostalih delov države prihajajo poročila, iz katerih je razvidno, da je narod odločno pokazal hrbet prohibiciji.

Glasovanje za Christmana, katerega je postavila Antisalonka liga kot kandidata proti Wadsworthu za zvezni senat, je zaostalo daleč za pričakovani njegovih pristašev.

Uspehi demokratov pri volitvah v ostalih državah so ogrozili kontrolo republikancev v zveznem senatu na temelju poročil, ki so dospela dosedaj, a niso še nikakor popolna.

Ožji prijatelj in nekdanji kampanjski voditelj predsednika Coolidge-a, senator Butler iz Massachusetts, znani reakcionarni tekstilni magnat, je bil poražen.

V domačem mestu Butlerja, v New Bedford, kjer se nahaja več njegovih bombažnih tvornic, je dobil dosti manj glasov kot njegov strankarski prijatelj Gillett pred dvema leti.

V Kentucky je bil poražen senator Ernest. Tudi v Illinoisu je zmagal demokratični kandidat Brennan nad republikancem Frank Smithom.

Indiana je najbrž izvolila enega republikanca in enega demokrata, dočim kažejo vsa znamenja, da je v Missouri demokrat Harry Hawes porazil svojega republikanskega protikandidata za zvezni senat, George Williamsa.

Cook County v Illinoisu, ki vključuje Chicago, je glasoval z veliko večino za prohibicijski referendum, ki je bil sličen onemu New Yorka.

Banditi baje umorili francoskega konzula.

PEKING, Kitajska, 3. nov. — Kitajski banditi so baje v nede-

ljo ubili francoskega konzula Roberta, ko se je nahajal na poti iz svojega uradnega sedeža v Lungčevu v južni Kvangsi provinci v Kitajski.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno če, ako boste vpoštevali svojo k-

rist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din.	500 \$ 9.45	Lir.	100 \$ 4.95
Din.	1,000 \$ 18.90	Lir.	200 \$ 9.90
Din.	2,500 \$ 46.25	Lir.	300 \$ 14.10
Din.	5,000 \$ 92.00	Lir.	500 \$ 23.00
Din.	10,000 \$ 183.00	Lir.	1000 \$ 45.00

Za pošiljavo, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

Posebni podatki.
Prislojblina za izplačila ameriških dolar. Jev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: \$25. ali manjši znesek 75 centov; od \$25. naprej do \$500. po 3 cente od vsakega dolara. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto valja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

"OD TAKIH JAZ OČITANJA NE SPREJMEM."

Tak naslov je dal Mr. Anton Grdina svojem članu, ki ga je objavil v 43. številki Glasila K. S. K. J.

Gospod Grdina je najbrž pozabil, da je tistim, od katerih ne sprejem očitanja, obljubil sto dolarjev nagrade.

Gospod Grdina je najbrž pozabil, da je bila nagrada v vseh ozirih zaslužena.

Če noče od nas sprejemati očitanj, bi nam tudi nagrad ne smel obljubovati.

Če nam je pa nagrado kljub temu obljubil, in je ni plačal, mora pač od nas sprejemati očitanja ter jih požirati na poln ali prazen želodec.

Sicer nam je stranska stvar, če sprejme gospod Grdina od nas očitanja ali ne.

Poglavitno je, da mi sprejememo od njega sto dolarjev ter jih pošljemo, kamor smo jih namenili namreč za Dom slepcev v Ljubljani.

IMPERIJSKA KONFERENCA

Imperijska konferenca, ki traja že dalj časa, je baje precej napredovala napram novemu pojmovanju angleškega imperija, čeprav so poročila, katera objavlja o svojem delu, skrajno pičla in pomanjkljiva.

Vse kaže, da bo dosegla več kot se je splošno pričakovalo.

Vслед zaupnih razprav, katere je imel komitej ministrskega predsednika glede imperijskih odnosov, je skrajno vrjetno, da bo status dominjskih generalnih gubernorjev nanovo definiran in da bodo postali pravi podkralji.

S tem bo zadoščeno predvsem ugovoru proste irske države ter do gotovega obsega tudi javnemu mnenju Canade.

Generalni gubernor bo v bodoče zastopal le kralja, ne pa angleške vlade.

Zveza med Canado in Anglijo bo naprimer direktna, mesto da bi šla skozi urad generalnega gubernorja. To bo imelo mogoče za posledico, da bo stališče canadskega visokega komisarja v Londonu povišano na stališče poslanika.

Skljenjen je bil dogovor glede polnomoči Vincenta Masseyja, canadskega poslanika v Washingtonu. Canadski urad v Washingtonu bo dobil naslov canadskega poslanstva.

Najbolj važen korak, katerega bo najbrž storila konferenca, bo izjava materinske dežele, da so dosegli dominiji dostojanstvo narodnosti.

To bo pomenjalo več kot je pričakovala večina dominijev, a poročevalec newyorškega Times je bil informiran, da se gibljejo razprave ministrskega predsednika v to smer.

Vrjetno je, da bo dobil južnoafriški ministrski predsednik Hertzog vse, kar zahteva, vključno pravico, da imenuje poslanika pri Nizozemski.

Glede Locarno pogodbe se je izvedelo, da je glavna briga Sir Austen Chamberlaina prepričati dominije, da ni materinska dežela pokazala dominijem hrbta s tem, da je podpisala pogodbe in da ne skuša uveljaviti novih in nevarnih evropskih zvez.

Chamberlain je povdarjal, da sega pogodba le malo preko dogovora glede Lige narodov, katerega so podpisali dominiji.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Novice iz Slovenije.

Prijet goljuf.

Svoječasno smo poročali, da so v Mariboru ogoljufali neznani moški dve trafiki za večjo svoto denarja oziroma kolektor ter znak in da so bili prijeti v Solnogradu neki vlomilec, ki so na sumu, da so izvršili goljuf, je v Mariboru. Na podlagi slik pa se je konstatiralo, da je bil faktično eden prijetih. Karl Spiess, oni, ki je ogoljufal dve mariborski trafiki za velike zneske.

Sedaj poizveduje še policija pod kakšnim imenom je Spiess bival po mariborskih hotelih.

Beg opasnega zločinca.

V zaporih deželnega sodišča se je že od letošnjega 20. maja nahajal znameniti ropar, praveciti dinež, strah kranjske dežele, 41. letni France Klemen, doma iz Zagona pri Postojni. Njegova aretacija je bila svoja senzacija. Klemen je slovel širom dežele kot prekanjen in neustrašen ropar in vlomilec. Odsedel je sicer skoro polovico svojega življenja po raznih zaporih, znal pa je svojo drugo polovico na svobodi izkoristiti tako temeljito, kakor ne kmalu kak svedrovec.

Čez lansko zimo je Klemen zbral okrog sebe in organiziral celo tolopo. Člani njegove "garde" so pletili največ po polhovgrajski dolini ter povsod povzročali strah in tvepet prebivalcem. Pustili niso v miru nobene trgovine, čestokrat pa so se pojavljali ponoči tudi v samotni stojiščih kmetskih hišah. Ko so jim končno tam okrog postala tla vroča, so se umaknili na Dolenjsko, kjer so posebno v kočevskem okraju napadali in plenili ljudi. Izvršili so tekom časa tudi več vlovov in nagrabili velike množine raznega blaga. Skladišče so imeli nekaj časa v Ljubljani v rožniškem gozdu nekje v bližini Kosez, nazadnje pa pri neki branjevki na Krakovskem nasipu. Pri tej branjevki je Klemen tudi večkrat prenočeval ter ga je tamkaj obiskovala njegova ljubzenska družica Angela P.

Ljubljanska policija se je takrat trudila cele mesece, da pride Klemenu na sled, ker je začel strašiti s člani svoje družbe tudi do Ljubljani, posebno po predmestjih, ter je izvršil nekaj manjših in večjih vlovov. Tudi varnostne oblasti na deželi so jim bile stalno za petami, toda lopovi so se znali aretaciji vedno pravčasno umakniti. Morali so imeti zaveznike vsepovsod, ker so pravčasno izvahali nevarnost.

Slednjič pa je vendarle prišel dan, ko se je moral glavni družbe seznaniti s pestjo pravice. Dne 20. maja je Klemen prišel iz rožniškega gozda v Černetovo gostilno v Kosezah. Tu so ga spoznali in kmalu sta bila na mestu dva dektiva s stražniki, ki so nevarnega lopova kmalu, čeprav težko ukrotili. Po aretaciji glavarja Klemena so se člani vlomilske tolepe razkropili. Nekaj jih je bilo pozneje tudi spravljanih na varno, dočim se ostali še vedno veselijo zlate svobode.

Klemenu v zaporu seveda ni bilo nič kaj všeč. Študiral je vse možnosti, kako bi prišel zopet na prost. Brihtna batia kakor je, je slednjič res iztuhlal. Prišel je simulirati blaznost in se je že kak mesec dni nahajal v umobolnici v Studencu. Tja ga je hodila večkrat obiskat neka mlada ženska, ki ni nikdar izdala svojega imena, marveč se kratko izdajala za Klemenovo sestro.

18. oktobra je neki paznik umobolnice nenadoma zapazil, da je v okna Klemenove celice vržena križasta mreža in da je "norec" pobegnil. Ubežnik je bil opravljen samo v spodnje hlače, srajco in nogavice. S seboj pa je odnesel belo odejo s črnimi robovi.

Da se je Klemenu posrečil beg, ima največ zaslug bržkone njegova tajinstvena "sestra". Tej se je posrečilo, da je vtihotapila v zavod malo žago in jo v ugodnem trenutku oddala Klemenu, ki je ponoči prežagal železni mrežo v oknu. Že več večerov so tudi stražniki opazili postajati za zidom proti Fužinam neznano žensko, ki je nekoga pričakovala. Bi-

la je to bržkone Klemenova prijateljica, ki je Klemenu gotovo preskrbela kompletno obleko.

Za opasnim pobeglim roparjem je izdana tiralica.

Prvi sneg.

Po celodnevem deževanju je napočil 19. oktobra lep solnčni dan, ki pa je bil jako mrzel ter je kot prvi oznanil prihajajočo zimo. Na Pohorju se je že belil prvi sneg, ki sega precej daleč pod razgledni stolp.

Ogenj v Kotnikovi ulici.

Te dni se je pričel iz delavnice vrvarja Albrehta v Kotnikovi ulici tik stanovanjskih barak, nenadoma valiti smrdljiv dim, ki je opozoril stanovalce barak. Slutilo se je, da v delavnici Albrehta so nevarnost in vdrl v Albrehtovo delavnico. Delavnica je bila zavita v sam oblak dima in šele ko se je nekoliko skadilo, je bilo mogoče dognati, da se je vnela večja množina prediva, ki je bilo pripravljeno za izdelavo vrvi. Sosede so o nevarnosti obvestili gasilno postajo, med tem pa sami pridno polivali tleče predivo. Kmalu nato došli gasilci so našli ogenj že pogasjen. Kako je ogenj nastal, ni bilo mogoče ugotoviti.

Opasen požar pri Ljutomeru.

Te dni zvečer je izbruhnil požar v skednju posestnika Murkoviča v Cezanjevcih pri Ljutomeru. Na pomoč je prihitelo 7 požarnih bramb, katerim se je posrečilo rešiti vso živino in ohraniti stanovanjsko hišo ter sosednja poslopja. Uničeni pa so vsi gospodarski pridniki in ima lastnik velikansko škodo. Tekom dveh tednov je v tej vasi že tretjič gorelo in je torej utemeljen sum, da je ta ogenj podtaknila zlobna roka. V nevarnosti je bila vsa vas, ker je gorelo sredi vasi.

JUGOSLAVIA IRENTA

Italijanskega moža

Ima Terezija Črničeva iz Bilje prav nič se ne razumeta in Italijan Luigi Tondon večkrat naklesti svojo slovensko ženo in jo zmerja prav pristno po italijansko. Tondon pograbi včasih kladio, včasih celo sekuro in potem gorje ženi. Pred sodniki v Gorici je bil Tondon obsojen na eno leto, šest mesecev in 20 dni ječe. Kaj pa bo potem, ko prestane kaznen?

Interpelacija proti odpušcanju učiteljev.

Poslanec dr. Besednjak je poslal naučnemu ministru Fedeleju interpelacijo proti odpušcanju učiteljev. V odlokih se navaja za vzrok izrazita protitalijanska propaganda. Ne navaja se pa nikako dejstvo. Kaznovati državljane za neznanja dejanja, o katerih niso bili niti obveščeni, je postopanje, ki bi moralo biti nedopustno v upravnem življenju našega časa. Ni izključeno, da odločata o usodi državnih uslužbencev mesto pravice najbolj nizkotno ovađustvo in osebno maščevanje. Poslanec prosi, da naj se vsi ugovori skrbno proučijo in nikogar naj se ne odpusti, dokler nima prilike, da se zakonito brani.

Franciškanski kuhar na Sveti gori

je seveda Italijan iz starih province. Piše se Natale Righetti. Pred nekaj dnevi mu je dal prijor 3700 lir in ga poslal v Gorico, da plača razne račune.

Kuhar Righetti je odšel vesel iz samostana in se ni več vrnil. Veseljač je po Gorici in potem preoblečen pobegnil.

Italijansko-angleška banka v Trstu

je odpustila 24 italijanskih uradnikov, pridržala pa deset uradnikov, ki so tuji državljani. Italijanski nameščenci so se pritožili pri visokem fašistovskem komisarju Barduzziu pa pritožba ne bo nič zalegla. Nekateri mislijo, da če je človek fašist pa je usposobljen za vsakršno službo.

Razne vesti.

Ljudozrci so ga rešili.

Neki 16-letni mornariški učenec, ki so ga pozabili na otoku Borneo, je blodil 16 dni brez hrane po pragozdu. In strahu pred krokodili in kačami se ni upal spati. Tudi veliki mravljinici so ga zelo mučili. Končno ga je rešilo par divjakov, ki so znani kot nevarni ljudozrci.

Deček pripoveduje, da so ga ljudozrci zelo prijazno sprejeli ter spremili do prve bližnje naselbine beložkocev.

Prednica ženskega samostana okradena.

Med prestopanjem iz bosanskega vlaka na zagrebškega v Brod na Savi je ukradel te dni neznan žepar prednico nekega ženskega samostana ročno torbico z 9000 Din.

Nekorektnosti pri upravi evangelijske cerkvene občine Pančevo

Na podlagi neke ovadbe je bila izvršena te dni revizija knjig uprave protestantske občine Pančevo. Ugotovilo se je, da manjkajo za 24.000 dinarjev pobornice ter da ni izkazan izdatek 389.117 kron iz leta 1922—23. Zadeva je bila izročena državnemu pravdnistvu.

Maščevalec časti svoje sestre.

20-letni Gaetano Borello iz Calabrije je odšel pred dvema letoma v Francijo na delo. Pred kratkim je izvedel, da je njegov rojak, trgovec Giovanni Bellino zapeljal njegovo sestro ter jo pustil na cedilu. Ne da bi dolgo premišljal, je sedel Gaetano na vlak ter se odpeljal domov. Prišedši v svoje rojstno mesto, se je napolnil naravnost v trgovino zapeljive njegove sestre. Bellino je stal baš na pragu ter se razgovarjal z nekim svojim znancem. Ne reši niti besedice, je potegnil Borello samokres ter oddal na Bellina dva strela. Bellino je obležal na mestu mrtve, dočim se je Borello javil sam oblastim.

Obubožanje nemških knezov.

V Dortmundu je magistrat izstavil obožno spricevalo bivšemu regentu, knezu zu Lippe. Obubožanega kneza namreč tožijo njegovi privatni upniki in princ ni mogel plačati pristojbine za dokument, s katerim mora dokazati svoje premoženjske razmere.

Nevarna nočna zabava umobolnega.

V Bologni se je zaprl enega zadnjih večerov neki doktor v hipni blaznosti v svojo sobo ter pričel streljati na pasante na ulici. Razventega je razstrelil kot izbojen strelec vse žarnice v okolici, tako da je nastala na ulici popolna tema. Streljanje je trajalo več ur, dokler ni pošla umobolnemu municija, nakar je vdrla policija v njegovo stanovanje, ga zvezala in odvedla v blaznico. Ves čas, ko je umobolni streljal, je bila ulica od policije zaprta. Dasi je umobolni obstrelil samo neko žensko, je vladala v vsem mestnem okraju velika panika.

Tragična svatba.

V našem mestu na švicarsko-francoski meji v bližini Zeneve, se je nameraval te dni odpeljati profesor Berthelot, nekak znanega francoskega politika, pravkar

k poroki, ko se je spomnil, da je pozabil izprazniti svojo lovsko dvocevko. Da bi preprečil nesrečo, se je povrnil v hišo. Ko je hotel izprazniti puško, je ravnal tako neprevidno, da se je izprožila. Strel je zadel profesorja v prsi.

Hitro poklicani zdravnik je izjavil, da je vsako upanje, da bi Berthelot ozdravil odveč, profesor pa se je hotel kljub temu poročiti. Poklicali so duhovnika, ki je čakal v cerkvi na poroko. Duhovnik je prišel ter poročil ženo in nevesto ravno v zadnjem trenutku. Profesor je umrl v narodu svoje mlade soproge par minut po poroki.

Japonska ženitbena ponudba.

Neki dnevnik v Tokiju je prišel tale romantični oglas: Jaz sem jako lepa žena z gostimi lasmi, ki mi ovijajo glavo liki morski valovi. Lice ima svilen sijaj črešnjevca cvetja, telo pa mi je vitko kakor bič, obrvi so mi zaokrožene kot mladi mesec. Ime tek mi je dosti velik, da morem ugodno živeti ob svojem izbranem, kadar podnevi ogledujem cvetje, ponoči pa luno. . . Kje je dostojen in odličen mož, obenem izobražen, nadarjen in lep, ki razen tega ljubi dobro hrano? Ako se kje takšen dobi, bi hotela svoje življenje združiti z njim, deliti z njim vse radosti in kasneje z njim skupno počivati pod grobnim kamenom od belega mramorja

DAROVI ZA POPLAVLJENCE.

Andy Levar, Box 34, Cairnbrook, Pa., \$5.00.

Antonia Vidie, 41 East 72 St., New York City, \$15.00.

Anton Žagar, Wilkesbarre, Pa., \$1.00.

Anton Osolnik, Luzerne, Pa., \$1.00.

Chali Drasler, Delhi, Iowa, R. 2, \$1.00.

F. Matjašič, 2910 N. Talman Ave., Chicago, Ill., nam piše: Priloženo vam pošiljam \$4.75 v pomoč poplavljenec v Sloveniji. Nabrano je bilo v veseli družbi v Kenoshi, Pa., in darovali so sledeči: Po \$1.00: F. Turk, J. Modričan, J. Žagar, F. Matjašič, J. Horvat 50c, P. Solar 25c. Želim vam najboljšega uspeha v tej res potrebni kampanji.

Mary Tegley, 1115 Virginia Ave., Johnstown, Pa., \$1.00.

Anton Pianeeck, Hillsville, Pa., \$5.00.

Antonia Šabec, Box 122, Uniontown, Pa., \$1.00.

John Sitar, 76 Bloomfield St., Hoboken, N. J., \$1.00.

Denar smo sprejeli ter ga bomo poslali na pristojno mesto.

Uredništvo.

Za hitro olajšbo od kašlja
uzivajteSEVERA'S
COUGH BALSAMGotovo račutate olajšbo v kratkem času.
Iščite asocije v vaši bližini.

25c in 50c.

Izčinite se prehlada; vzemite
Severa's Cold Tablets.

30 centov.

Napročaj vsepovsod po lekarnah.
W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Peter Zgaga

V Franciji se je pred kratkim vršila tekma med francoskim in nemškim boksarskim šampionom. Francosko in nemško časopisje je ta dogodek navdušeno pozdravljalo.

Neki list je celo pisal: — Športniki bodo ustvarili prijateljske odnose mer narodi. Sestanek obeh šampionov je bil izza izbruhov vojne prvi resnični odsev duše obeh narodov. Mi se ne brigamo, kaj sklepajo in ustvarjajo diplomati. Odloki diplomatov niso za nas merodajni. Šport, ne pa diplomacija, je zopet spoprijateljil Nemce in Francoze.

O tem sem pa čital še nadaljno poročilo, ki se glasi:

— Borba med nemškim in francoskim šampionom je bila določena na petnajst rund. Pa riti prvi, niti drugi ni podlegel. Že po tretji rundi sta bila oba krvava. Francoz je imel pet zob izbitih in levo lice počeno. Nemcu je pa vrela kri iz ust in nosu in desno oko je imel popoluoma stlačeno v glavo.

Bože, Bože, kam bo prišel svet. Kakšna je moda, kakšne so predstave, kakšni so moderni spisi!

K nekemu gledališkemu ravnatelju je prišla mlada, lepa deklica in ga prosila, na jo vzame v službo.

— Kaj pa znaš?

— Peti znam, — je odvrnila in zapela kot slavček.

Ravnatelj jo je nekaj časa poslušal, nato jo je pa prekinil, rekoč: — Zmotila si se, punčka, — tukaj ni cerkev.

Zaročenka je pokazala zaročencu svojo najnovejšo sliko.

— To je pa škandal, — je vzkliznil. — Saj ni med sliko in teboj nobene podobnosti.

In šel je k fotografu ter mu isto očitil.

Fotograf je premočil sliko in ni opazil napake.

— Saj vendar njen obraz ne more biti bolj podoben kot je — je odvrnil.

— Nič ne rečem zaradi obraza, — je vzkliznil. — Saj se še sam dobro ne spominjam, kakšen obraz ima, toda kolena, kolena . . .

Mož je bil strašansko jezen, ko je prišla njegova žena domov z ostrizanimi lasmi.

— Grom in strela! — se je pridušal. — kdo ti je to dovolil? Ali ne veš, da bi morala prej mene vprašati za dovoljenje.

Ona mu je pa mirno odvrnila: — Saj tudi ti mene nisi vprašal za dovoljenje, ko si postal plešast . . .

V Columbus, Ohio, so aretirali neko sto let staro žensko zastran pijanosti.

Ko se je iztrezila, je rekla: — Ker je bil moj stoti rojstni dan, sem pila nekoliko čez mero.

Zdi se mi, da jih je med nami le malo, katerim bi se kaj takega pripetilo kot se je dotični ženski v Columbus, Ohio.

V Brooklynu je neki možak izgubil v eni noči sto deset funtov.

Pa ne smete misliti, da je shujšal za sto deset funtov. Ne, ampak stodeset funtov težka ženica mu je ušla.

Kraljica Marija potuje po Ameriki.

Že trikrat jo je romunski kralj pozval domov, toda ona se noče vrniti.

Najbrž mu je odbrzojavila: — Jaz se sedaj nahajam v svobodni deželi, kjer kraljeva beseda nič ne zaleže in je brez vsake veljave.

Izza časa, odkar je uvedena v Ameriki prohibicijska postava, se je že marsikaj zgodilo, z izjemo ene same stvari.

Nikdar ni se nobeden rekel, da zata ne pije, ker mu postava prepoveduje.

ROJAKOM, ki imajo namen poslati
darila za Božič v denarju priporočamo s pošiljateljivo ne odlašati.

Gimpreje odpošljite, tempreje se izplačilo izvrši.

S tem pomagajo nam in pošti vzdržati točnost tudi v času največje zaposlenosti.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Ali je Nemčija republikanska?

V Nemčiji zboruje nem. državni zbor o odškodnini, ki jo ima Prusija izplačati Hohenzollerncem. Pruski državni zbor je moral o tem sklepati, ker glasovanje o brezodškodninski zaplembi premoženja bivših knezov ni dalo zaželjenega rezultata in bi sicer o vsem vprašanju sklepalo sodišče, ki je pa popolnoma na strani Hohenzollerncev.

V pruskem državnem zboru imajo večino republikanci in socialni demokratje imajo v svojih rokah najvplivnejše ministristvo — notranje. Zato se pričakuje, da bo pruski državni zbor znatno reducirar pravice Hohenzollerncev ter vsaj v gotovi meri ustregel širokim plastem naroda, ki se pač ne morejo ogrevati za to, da bi Hohenzollernci dobili za svoje ponašanje med svetovno vojno in za vso nesrečo, ki so jo napravili Nemčiji, še kraljevsko nagrado. Toda kljub vsemu pričakovanju se je to zgodilo.

Pruski finančni minister Hoepfer — Asehoff je predložil načrt, po katerem dobe Hohenzollernci celo vrsto gradov, okoli 250.000 jutrov zemlje in gozda in končno še odškodnino v znesku 15 milijonov zlatih mark, plačljivih v treh obrokih. Zadnji obrok je marca meseca leta 1927. Poleg tega dobe Hohenzollernci še grad Homburg ob Meni, za slučaj, da bi se hotel nemški cesar stalno naseliti v Nemčiji. Pruska država dobi le nekaj gradov, razna gledališča in pa zbirke umetnin. Treba je priznati, da je bila Prusija do svojega kralja naravnost kraljevsko davežljiva.

Francija je svoje dni zahtevala, da se posestva nemških knezov zaplenijo v korist reparacij. Ta predlog pa je bil od Nemcev gladko odbit in danes je stvar tako urejena, da dobi povzročitelj sve-

tovine vojne skupaj vse premoženje nazaj, dočim si lahko Francozi svoja razdejana poslopja sami zgrade, kajti tudi od reparacij dobe drugi več nego Francozi, ki se morajo poleg tega sedaj boriti, da vzdrže frank.

Odškodnina, ki jo plača nemški narod Hohenzollerncem je končno interna nemška stvar in če so nemški davkoplačevalci zadovoljni, da žive na njih račun Hohenzollernci, nimamo vzroka, da bi se mi radi tega razburjali. Stvar pa je važna tudi za nas, ker dokazuje benevolenca nemškega naroda do Hohenzollerncev, da je republikansko mišljenje v Nemčiji silno na slabih nogah in da je Nemčija prav tako monarhistična kot tedaj, ko je povzročila svetovno vojno.

Če je pa ostalo mišljenje Nemčije v resnici neizpremenjeno, potem pa tudi vse one nade, ki jih stavijo pacifisti v demokracijo Nemčijo, se razblinijo v nič. Kaj pomaga Locarnski sporazum, kaj sestane v Thoryju, če pa ni bila Nemčija pri teh sestankih s srcem temveč samo s hladnim razumom? In kako naj na drugi strani prodor francoski demokratje v Franciji z mislijo zblizanja z Nemčijo, če pa imajo njih nasprotniki vedno nove dokaze, da revanšna misel v Nemčiji ni umrla.

Nemčija mora zato dokazati, da je res izpremenila svoje mišljenje, da je postala res demokracija država in da ne računa s povratkom Wilhelma in Hohenzollerncev na vlado. Odškodnina, ki jo daje bivši vladarji rodbini pruski državni zbor, govori o nasprotnem, in zato je dvakrat nujno, da je demokracija pozorna, dokler ne dobi trdnih dokazov, da je med nemškim narodom revanšna misel pokopana.

Priljubljen je načrt za vojaško akademijo in bil je eden izmed osnovnih članov društva "Society of the Cincinnati", organizacije prejšnjih vojakov in njihovih sinov. Umrli je dne 28. novembra 1794.

17. novembra 1765. — Seth Boyden, ameriški iznajdnik, rodil se je v Foxboro, Mass. Svojo mladost je preživel na farmi. Mehanično nadarjen, se je najrajši mudil v kovačnici in tam eksperimental. Njegova prva iznajdba je bil stroj za izdelovanje žebeljev. Kmalu potem je iznašel stroj za rezanje usnja v tanjše delovne (machine for splitting leather) in ga prinesel leta 1818 v Newark. Tu je prišel na misel izdelovati lakasto usnje (patent leather). Usnje se je lakiralo s tem, da se ustrojeno in sploh pripravljeno usnje prevlačilo z mešanico lanenega olja, saj in terpentina. Prevleka se je najprej sušila na soncu, kasneje je Boyden zgradil posebne peči v to svrhu.

Boyden je izdeloval lakirano usnje do leta 1831, ko je prodal svoje podjetje, in začel izgovarjati kovalne železne litine. Izgradil je prvo uspešno lokomotivo s cilindri izven ogrodiv. V svojih poznih letih se je povrnil k poljedelstvu in uporabil svojo iznajdbo za pridelovanje novih vrst jagod. Neka vrsta rdečih jagod se vedno nosi njegovo ime. Tudi v starosti se je rad mudil v kovačnici in tu iznašel proces za pridobivanje cinka iz njegove rude. S svojimi lastnimi rokami je izdeloval močan teleskop (daljnogled) in mikroskop (drobnogled). Tik pred svojo smrtjo — l. 1870 — je pripomnil, da ima v glavi toliko nerazvitih idej za razne iznajdbe, da bi bilo treba dveh življenjskih dob za njihov razvoj.

Leta 1890 mu je bil postavljen spomenik v enem izmed javnih vrtov v Newarku, kjer je prebil večji del svojega življenja.

II.

25. novembra 1835. — Andrew Carnegie, kralj jekla, rodil se je v Duferrline na Škotskem. Kot desetletni deček se je priselil v Ameriko skupaj s svojo družino in je začel takoj delati v tovarni bombažev in za \$1 plače na teden. Potem je bil brzojavni sel (messenger boy) v Pittsburghu. Da pomaga za vzdrževanje matere in sester je v svojih prostih urah delal kot brzojavni reporter za časopise. Zaporedoma je bil pomaknjen do mesta superintendenta pittsburghskega oddelka Telegraph kompanije. Investiral je nekoliko denarja, ki si ga je izposloval od strica, v neki sistem spalnih vagonov, ki je bil ravnokar uveden, in tako postavil prvi temelj k svojemu poznejšemu ogromnemu bogastvu. Dividende, ki jih je dobival od svoje prve investicije, je zopet vložil v pekoletjska zemljišča. Tekom Civilne vojne je služil pod vojno upravo kot nadglednik vojaških železnic in vladnih brzojavnih prog.

Leta 1862 se je Pennsylvania železnica bavila za eksperimentiranje s vrsto nadomestitve lesenih mostov z železnimi. Carnegie se je zainteresoval za to in organiziral podjetje Keystone Bridge Works, ki je izgradilo prvi železni most čez reko Ohio. Da poveča dobiček svoje družbe, sklenil je izgovarjati svoje lastno železo in tako vstopil na polje, kjer je rastele razvojem železarske industrije in postal eden izmed največjih industrijalnih vladarjev vseh časov. Njegovo prvo podjetje na tem polju je bila železarna Union Iron Mills. Prvi železarni oziroma jeklarni je zaporedoma sledilo mnogo drugih. Leta 1888 je imel v rokah večino delnic osmorice Pittsburgh podjetij v okolici Pittsburgha.

Vsa ta podjetja je leta 1899 konsolidiral v eno veliko podjetje — Carnegie Steel Company. L. 1901 se je umaknil iz poslovanja in prenesel svoje družbo, cenjeno tedaj na \$500.000.000, v še večjo industrijalno kombinacijo — United Steel Corporation, ustanovljeno od pokojnega J. Pierpont Morgana.

Po svojem vpokoju je Carnegie začel vračati občinstvu nekoliko svojega nakopičenega bo-

gastva. Njegovi darovi za javne svrhe so glede skupne svote prekosili one vsakega drugega Amerikane. Bil je jako sistematičen s svojimi darovi; daroval je navadno ob pogoj, da so obdarovana občina ali ustanova sama prispela svoj delež za določeno svrhu. Najprej se je spomnil svojih uslužbencev in podaril \$4.000.000 za pokojninski sklad. S to izjemo on ni nikdar obdaril poidecev, marveč le znanstvene ustanove, vseučilišča, tehnične šole in knjižnice.

Carnegieva največja poedina daritev je pittsburghska šolska ustanova Carnegie School of Technology, kateri je podaril 25 milijonov dolarjev. Škotskim vseučiliščem je podaril deset milijonov. Leta 1904 je ustanovil Carnegie Hero Fund z darom petih milijonov; svrha tega sklada je obdarjevati one, ki so z lastno nevarnostjo rešili življenje drugih, in podpirati družine onih, ki so pri tem žrtvovali svoje življenje. Leto kasneje je podaril en milijon za enak sklad na Francoskem in \$1.500.000 na Nemškem.

Slični "junaški skladi" so bili ustanovljeni tudi v drugih deželah: na Angleškem, Danskem, Norveškem, Švedskem, Nizozemskem, v Italiji, Švici in Belgiji. L. 1905 je z darom \$15.000.000 ustanovil sklad za podpiranje učitelstva, Carnegie Foundation for the Advancement of Teaching.

Dohodki tega sklada se uporabljajo za podpore in pokojnine učiteljev visokih šol. Drug sklad je Carnegie Institute v Washingtonu. Njegova svrha je pospeševanje izvirnih raziskav na polju rastlinoznanstva, pomorske biologije, zvezdoznanstva, zgodovine in drugih predmetov. Za 2811 knjižnic širom sveta je potrošil čez 60 milijonov dolarjev. Zgradil je tudi palačo za mednarodno razsojdišče.

Carnegie je umrl v avgustu leta 1919.

MINISTER — RUSKI MUŽIK

V svetovni vojni je potoval enkrat francoski municijski minister Albert Thomas na Rusko, vladal je takrat še car. Thomas je nosil dolgo brado in dolge lase in je bil prava podoba ruskega mušiča. Ko je prvič stopil v sobo ruskega ministrskega predsednika — Stuermerja, ga je ta nekaj časa ves onemel gledal. Vizitka mu je rekla, da je Thomas, prikazen pa, da je Rus. — Vi ste vendar pravi mušič in sicer iz gubernije Kostroma. Tama so taki.

Drugič so ga imeli pa za popa. Na nekem kolodvoru so bili, vlak se je bil ustavil. Iz gneče se prerile ženice in prosile poveljnika, naj ji vendar pokaže francoskega ministra.

— Tukaj je Albert Thomas. — Nikar se ne norčujte iz mene; radi bi se me iznebili, — pravi ženica. Tedaj se vtakne v pogovor Thomas sam in pravi: — Ljubljana moja, prisojem vam, da sem Thomas. — Komaj verjamem. Za popa sem vas imela.

VELIKA RAZPRODAJA ZA VSAKOGAR! \$15.00 VREDNOSTI ZA SAMO \$6.98.

Vsako dan bi izkoristili to izbrano razprodanje, dokler se še čas. Takoj naročite to čudovito zbirko, ki je neizpodbitno vrednostna in je ne morete kupiti nikjer drugod po tej ceni kot jo mi nudimo, namreč samo \$6.98. Zbirka je vredna \$15. To čudovito zbirko tvorijo: 1. krasno pregrinjalo za posteljo in pregrinjalo za blazino, napravljeno iz prvostanskega muselina, umetniško izdelano v raznih vzorcih, pregrinjalo, ki bo jako všečno vašo spalnico, velikost 86x96 inčev — 2. krasni čipkasti blazini, velikost 36x42 inčev, — 3. fine teške turške brisače — velike so z barvanimi robi ter vsitimi robovi, — 1. težak volnast koc, lepo izdelan, gorak, ki bo trajal leta in leta — 1. dobra snežno belo barvana rjuha, velikost 72x90 inčev — zavoj 10 jrdov dolgega ginghama, — Ta zavoj je napravljen iz 10 jrdov "barvanega ginghama, v dolžinah 3 do 4 jrdov — zavoj, ki bo prav prišel vsaki gospodini.

OSTALO NAM JE SAMO 2000 ZHRK, KATERE BOMO PRODAJI PO TEJ RAZPRODAJNI CENI, in prodane bodo v najkrajšem času. 600 smo jih prodali prvi teden razprodaje v naši trgovini, valed česar vam svetujemo, da takoj naročite NE POSILJAJTE DENARJA! Posiljite svoje ime in naslov ter \$5.00 centov v znakom za pokritje pošiljalnih stroškov ter plačate pismeno \$6.98, ko vam bo prišel to čudovito razprodanje zbirko. GARANTIRAMO ZADOVOLJSTVO ALI PA VRNEMO DENAR.

WESTERN MAIL ORDER CO., Chicago, Ill.

POGOVOR Z MOHAMEDOM

Slavnega francoskega zgodovinarja du Camp je povabil nekoč učeni kemik Tessie k spiritalistični seji. Rekel mu je, da bo vsaj enkrat videl, da imajo spiritalisti prav. Zbrani so bili, cela vrsta je sedela okrog majhne mizice. Du Camp je izrazil željo, da bi se rad pogovarjal z duhom Mohameda. Ni trajalo dolgo, dvakrat je potrkalo, znamenje, da je duh Mohameda pripravljen pogovarjati se. Du Camp ga vpraša, zakaj mora jo mekanski romarji pokopati odrezke nohtov in las v dolini Mena. Odgovor je bil še dosti poveljen. Potem pa prosil du Camp, naj mu odgovori duh Mohamedov na eno najkočljivejših vprašanj islamske vere in sicer brez vseh ovinkov. Dvakratno trkanje je reklo, da bo duh odgovoril.

Tedaj pravi du Camp glasno in razločno: — Etneim u etneim jubku kem? — Mohamed se je izgovarjal na vse načine, a pravega odgovora ni bilo. Vprašanje se namreč glasi: — Dvakrat dve, koliko je to? — Odgovoriti bi moral arba (štiri), če je bil res Mohamedov duh, ker je to materni jezik preroka, arabski. Tessie se po tej ponesrečeni poskušnji ni več pečal s spiritalizmom.

Novi COLUMBIA REKORDI

"Napravljeni na nov način." Poskusajte enega teh električno napravljenih rekordov, pa boste presenečeni.

NOVI COLUMBIA JAKO GLASNI (Kot življenje samo.) SLOVENSKI Rekordi.

Moski kvartet "Jadran". 10. inč na obeh straneh. 25049 F Zadovoljni Kranjci. 75c Prišla bo spomlad. 25047 F En starček je živel. 75c Slajd solstice. Godba Dravske divizije s petjem. 25050 F Orjuna naprej! Korčulci. 75c Orlovska korčulci. Columbia godbeni kvintet. 25051 F Vzajemnost. 75c Kukavica. Valček. Igra Jahlavice Trio. 25048 F Na gospodarstvo. Lendler. 75c Na kranjskih gorah. Polka. Dva krasna valčka od Leharja, najboljšega skladatelja valčkov tega stoletja. 12 inčev. 59032 F Vesela vdova. Valček. 81.25 Luksemburg. Valček.

OPOMBA: To je zadnji dodatek k naši polni zalogi stotih slovenskih rekordov. Poštnim naročilom posvečamo takojšnjo pozornost.

NEW YORK BAND INSTRUMENT COMPANY
111 EAST 14th STREET, (blizu Union Square)
243 WEST 34th STREET, (med 7. in 8. Ave.)
ZVEČER ODPERTO DO 9.

Razsoda v procesu proti ponarejevalcem francoskih frankov.

Te dni je kraljevska kurija v Budimpešti izrekla zadnjo razsodo v procesu proti ponarejevalcem francoskih frankov. Mnogina krivcem so bile znižane kazni, odnosno omiljene. Tako je bil na pr. pomilosten princ Windischgrätz, ki je prvotno obsojen na štiri leta kaznilnice. Kazen mu je izpremenjena v navaden zapor. Nadosyju so odpustili sodniki pol leta ječe. Zapor generala Hajtsa in polkovnika Kurza, vodji kartografskega zavoda, je znižan od enega leta na 6 mesecev. Major-

ju Geróju je sodišče odpustilo pol leta ječe in končno so znižali sodniki kazen Windischgrätzovega tajnika Rabeja od dveh let na 10 mesecev. Tako bodo madžarski falzifikatorji francoskih bankovcev kmalu zopet svobodni državljani.

PRODAJALNA PRI LEAD & ZINC MINES. Kupee mora imeti okrog \$5.000. (Pet tisoč). Dela je za 4 osebe čez leto, pred prazniki pa za 10 do 14 pomagačev; vse angleško. Za več pojasnil pišite na: VARIETTY STORE, Commerce, Okla.

NAZNANILO

Društvo Sv. Ane, št. 105, KSKJ. bo obhajalo 20 letnico svojega obstanka v nedeljo dne 7. novembra t. l.

Ob tej priliki vabimo vsa društva v Greater New Yorku, da se naše slavnosti kolikor mogoče polnoštevilno udeležijo.

Ob 9. uri zjutraj bo peta sv. maša v Slov. župni cerkvi na St. Marks Pl. Popoldne ob 5. pa v dvorani domača zabava.

Manjkalo ne bo pristnih kranjskih klobas, potie in krofov pa tudi za ježne bo najboljšje preskrbljeno.

Plesalec bo igral Slovenski orkester iz Brooklyna.

Vstopnina 50 centov. — O D B O R.

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ely, Minnesota

Edina nepristranska slovenska podporni jednota v Ameriki. Nobeno vmesvanje v verska ali politična vprašanja. Sto procentov BRATSKA organizacija z eno blagajno in enim geslom: VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE. Nad sto odstotkov solventna, ima približno devet sto tisoč dolarjev premoženja in sedemdeset tisoč članov v obeh oddelkih. Zavaruje za balniško podporo, poskodbne in smrtnino. Citajte njeno glasilo "Novo Dobo", širite pravo bratstvo in pristopajte k pravi bratski podporni organizaciji JSKJ. Osem članov zadostuje za novo društvo. Pišite po pojasnila na glavnega tajnika: — Joseph Fisher, Ely, Minn.

JADRANSKA PODUNAVSKA BANKA

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, LJUBLJANA, Maribor in Split.

ČISTO JUGOSLOVENSKI ZAVOD

Delniška glavica Din 120.000.000
Vloge na hranilne knjižice in tekoče račune " 200.000.000
Na vloge plača najugodnejše obresti, nakazila izvršuje najhitreje in najtočneje.

Zahtevajte od Vašega bankirja, da vam izda ček ali money order na **JADRANSKO PODUNAVSKO BANKA** ali pod njeno zaščito na 380 njenih vez in afilacij v Jugoslaviji.

Vaše pošiljke adresirajte: **JADRANSKO PODUNAVSKO BANKA** LJUBLJANA, JUGOSLAVIJA

SEZNAM KNJIG VODNIKOVE DRUŽBE

ki izidejo te dni.

1. Velika pratika za leto 1927.
2. Iz skrivnosti prirode — poljudno znanstveni spisi.
3. Juš Kozak; Beli mecesen — povesti.
4. Vladimir Levstik; Klavir pravice — povest iz vojne dobe.

Vsi oni, ki so plačali članarino, jih bodo prejeli po pošti naravnost iz Ljubljane. Natančen čas bomo že pravočasno poročali. Vsakdo, ki se je medtem morda selil, mora skrbeti, da bo knjige dobil na naslovu, ki ga je naznanil takrat, ko je plačal naročnino.

Mi smo posebej naročili par sto iztisov, da lahko ustrezemo tudi onim, ki še niso člani te družbe. Velika pratika, kakor vse ostale knjige bodo jako zanimive.

CENA 4 KNJIGAM JE

\$1.50

Posiljite z naročilom natančen naslov in potrebno svoto in posiljate vam jih bomo poštnino prosto, dokler zaloga ne poide.

Vsa tozadevna pisma naslovite na:

"GLAS NARODA"

62 Cortlandt Street, New York, N. Y.

BELA NOĆ.

ZGODOVINSKI ROMAN.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

19

(Nadaljevanje.)

— Ženij, — se je rogat Razumovski naprej. — Organizator armade, justice ...

Ena prvih odredb Petra je bilo namreč kabinetno povelje, ki je ukazalo pretvorjenje armade po pruskem uzoru in justice po istem uzoru. Kaj je ustanovilo sloves Friderika Velikega? Preosnovano justice, strpnost moža v cerkvenih vprašanjih in skrb, da ostane njegov meč ostro nabrušen. Pruski kralj je Petru jasno pokazal pot, po kateri mora iti, k uspehu in nesmrtnosti. Naziranje Petra gotovo niso bila neupravičena in velik blagoslov je moralo pomenjati izboljšanje kazenskega postopanja, odpravljanje ruske tajne kancellerie, ki je na široko odpirala vrata denuncianstva ter pošiljala vsako leto na tisoče in tisoče ljudi v Sibirijo ter boj proti premočnemu uplivu cerkve.

Na drugi strani pa je bilo tudi brezdomno, da Rusija še ni bila zrela za te prenamagane reforme in da se je moral narod upirati novotarijam, importiranim iz daljne sovražne Prusije. — Car se je lahko skliceval na svojega starega očeta, Petra Velikega, a vnuk ni imel dovolj moči, da bi z jekleno voljo, z železom in krvjo zdržal ves odpor.

— Justica, — je ponovil Razumovski, ki se je vedno bolj razvnel, — blodnja, ki ni ne prva, ne zadnja.

— Pruska pravica, — se je oglasil Šuvalov, — uzor za zakonodajo Petra Tretjega!

Voronzov je zrl z veseljem na srd prepelega maršala, kojega korenike so trdno tlačile v staroruskih tradicijah, ki je ljubil armado ter sovražil vse novo in tuje. Ugajala mu je tudi ogorčenost grofa Šuvalova, tega sanjača, ki je ljubil svojo Rusijo nad vse.

— Vse to sem zaman dopovedoval veličanstvu, — je rekel.

— Tolmači so brez moči, — je rekel Šuvalov.

Gudovič, generalni pribočnik carja, ki je ravno stopil v dvorano, je skušal braniti Petra.

— Dosedaj tudi ni bilo boljše, — je rekel. — Ne boj se sodišča, boj se sodnika, — se ne glasi zastoj pri nas.

— Dosedaj je bilo vse v najlepšem redu, — je ugovarjal Razumovski trmoglavo. — Ti, pisar, toliko, ti tajnik, toliko. Kaj pišeš? Žganje, vino, punč? Tvoja žena potrebuje kozuh? Dobro. In proces je bil dobljen.

— Če ni nasprotnik plačal več, — se je smejal Gudovič.

— Kdor največ plača, — je vstrajal Razumovski, — ima največjo pravico. To je ruska justica v jedru. Čedne razmere. Napačni pravoreki izključeni.

Sredi tega pogovora so se odprla vrata, vodeča v sobe Petra. Orlov je vstopil.

— Njegovo veličanstvo, ear, — je rekel z glasom, ki je obvladal vsak šum. Takoj je bil pogovor prekinjen in gospodje so se dvignili.

Počasi je vstopil car Peter.

— Tri mesece ear, — je rekel mimogrede Orlov. — Predstavljal sem si celo stvar veselejšo.

— Vaše veličanstvo dela preveč, — je rekel Orlov spoštljivo.

S sklonjeno glavo se je napotil Peter proti prestolu sličnemu stolu, ki je stao na gornjem koncu konferenčne mize.

— Sedite, gospoda, — je pozval navzoče nervozno. — Sporočiti vam moram važne stvari, po dolgem, treznem razmisleku. Celi svet počiva nam mojih ramenih. Kar je danes, kar je bilo, vi vsi veste: — Rusija, dežela, na kateri leži megla stoletij, — justica, upraa, armada in cerkve, vse isto močvirje.

Gospodje so se spogledali, kot da razumejo.

Voronzov se je odkaljajal. Njega, kot kancelarja, je zadelo očitjanje v prvi vrsti.

— Veličanstvo, — je pričel, — dvajset let sem služil pokojni carinji ...

— Vem, ekscelence, vem, — ga je prekinil car nestržno. — Dvajset let je bila ženska igrača za vas, branik proti vsakemu napredku. Sedaj pa sedi na prestolu mož, ki drži vajeti v železnih rokah.

— Ruski konji, — je pripomnil Razumovski s svojim brečječim glasom, — so vajeni mehke roke, da jih vodi, — drugače se rplajajo.

— Naj se le splašajo, — je odvrnil Peter ostro. — Rusija je dosti velika.

— Da bi se le posrečilo vašemu veličanstvu brzdati jih ob pravem času, — je rekel Šuvalov, ki se je komaj obvladal.

Oči Petra so zablistele.

— Naprej, — je moje geslo. — Hočem si skovati meč, ki bo blestel preko celega sveta. In potem se čuvaj. Danska. Vojvoda Holštajnski je vladar v Rusiji ter bo prišel po svojo dedščino.

*

Spor med earjem Petrom kot vojvodom Holštajnskim in Danskim za Šlezvik je bil Rusom brezbrizen, zamoteno vprašanje, brez vsakega stika z Rusijo. Le kancelar je pregledal položaj.

Peter Tretji je imel pravico do svoje dedne dežele, katere ni družina Holštajn-Gottorp nikdar opustila. Vprašanje je bilo le, če postupa pametno, da otvori sedaj, po komaj končani vojni s Prusijo, vojno proti Danski ter vrže mogoče Rusijo v nepregledna pustolovstva.

Nekaj časa je vladal molk. Nato pa se je oglasil Voronzov.

— Vojna? Veličanstvo, blagajne so prazne. Vsako leto imamo deset milijonov rubljev dohodkov, holštajnske čete požro velikanske svote in našo armado je treba podvojiti. Dokler pa počiva trgovina, dokler omahuje novni sistem, dokler bodo trgali upori kmetov državo in dokler bo ustvarjalo vaše veličanstvo preko noči nove postavne in uničevalo stare, ne sme Rusija računati s krediti. Že Montecuccoli je rekel: — Nobenega denarja, nobene vojne. Žito je drago, narod umira od glada ...

Peter se je ozrl vanj s strupenim pogledom.

— To je dedščina dobe Voronzove. Drugo pesem pa sem čul živjeti, ko vam ni ugajal mir s Prusijo. Sploh pa, ekscelence. — Rekli ste deset milijonov. Koliko spravi narod skupaj na davkih?

— Osem in dvajset milijonov, — je odvrnil Voronzov.

Car se je zadovoljno nasmehnil.

— In državni izdatki?

— Enajst milijonov.

— Torej vsako leto milijon rubljev dolgov? — je odvrnil ear.

— Kje pa ostane osemnajst milijonov prebitka?

Voronzov je skomignil z ramama Zakaj bi navajal stvari, katerih ni bilo vsakdo vajen skozi desetletja, kot prhlje, opic in koz?

Zakaj bi navajal, da je nameraval Peter Veliki uvesti smrtno kazen

za podkupovanje in da ga je vprašal njegov prijatelj Jegušinski: Ali hoče veličanstvo samo ostati v celi Rusiji?

Voronzov pa je bil diplomat ter rekel: — Nikogar ni v prostoru Rusiji, veličanstvo, ki bi se ne vklonil volji svojega carja. Brez ladij pa je vojna. Danski le polovično ceno in Rusija potrebuje precej časa, da ustvari brodogrje.

— Da ustvari? — je zarohel Peter.

— Da, da ustvari, — je ponovil kancelar mirno. — Brodogrje leži kot podrtja pri Memelu, Koenigsbergu in Gdanku. Tri leta je križarilo v vseh viharjih po Istočnem morju. Rusija razpolaga danes s petnajstimi jadernicami, a je brez častnikov in mornarjev. Pristanišče Revel se še gradi in Kronstadt s svojim lesenim pomolom je brez vrednosti.

Peter se je ugriznil v ustnico.

— Do kdaj je mogoče izpolniti brodogrje? — je vprašal, očitno razočaran.

Kancelar je razmišljal.

— Najpreje do julija.

— Več kot štiri mesece, — je ugotovil ear, — brez dejanja, z osvetlo v sren. Naj bo. Prvega julija se prične bojni pohod.

Dvignil se je. Molče so sledili ostali njegovemu vzgledu.

— Ali ima veličanstvo še nadaljna povelja? — je vprašal Voronzov ledenohladno.

— Hvala, — je odvrnil Peter slabe volje. — Do danes sem mislil, da utripajo srca ruskih vojakov glasneje, če jim zadoni v ušesa vojni klic.

Šuvalov je prebledel.

— Ruski voditelji so pogumni pred sovražnikom, a hladni v svetu, — je odvrnil odločno.

Peter je zrl ošabno nanj.

— Z drugimi besedami, — bolj pametni so kot njih gospod.

Oko carja je obviselo na velikem križu Belega orla, katerega je podelil grofu na dan, ko je zasedel prestol. — Ivan Ivanovič, vi ste nekoč v odločni uri posegli v moje življenje. To vam daje dolžnosti, a ne pravice.

(Dalje prihodnjič.)

Ivan Bežnik:

Narod, ki izumira.

(Nadaljevanje.)

Žena.

Učeni možje trdijo, da se lahko sodi slednji narod ali ljudstvo po tem, kako stališče zavzema žena pri njih. Če povzamemo Eskime, moramo trditi resnici na ljubo, da se nahajata na visoki stopnji. Žena zavzema pri njih zelo važno mesto.

Stališče žene pa seveda tudi ni brez senčnih strani. Mož sama tra namreč svojo ženo kot lastnino, ki jo je uropal ali kupil od njenih staršev. Lahko jo sedaj tudi zapodi ali pa zamenja za kako drugo stvar, kakor si vzame r primer tudi več žena, če mu dopuščajo razmere. Toda navadno ravna z njo lepo. Naziranje, da je žena lastnina moža, najdemo pri mnogih drugih narodih z veliko hujšimi posledicami in gršim ravnanjem kot pri Eskimih.

Kakor drugje, tako je tudi pri Eskimih ukoreninjena misel, da ženske niso zmogljive za isto delo kot možki. Nes je, da nosita hlače oba, mož in žena, toda delo sta si razdelila med seboj po natančno določenih pravilih.

Vse življenje moža se vrši na morju, tu se vrši tudi vse njegovo delo. Ko pa s svojim plenom doseže breg, tedaj preneha njegova briga zanj. Tu ga namreč pričakujejo žene, ki mu celo pomagajo na breg, on pa se sedaj babi samo s kajakom in orožjem.

ki ga skrbno spravi, plen pa nesejo žene na dom. V prejšnjih časih bi bilo celo sramotno za loveca, da bi se pečal s plenom nadalje, in tudi še danes je volče tako.

Noben izmed mož - lovec se ne ni v prejšnjih časih izpozibal tako daleč, da bi veslal v ženskem ali družinskem čolnu. Le umil ga je gospodar. Dandanes je v tem oziru sicer nekoliko drugače, posebno odkar so jiti Evropejci pogosto najeli za veslače. Vendar pa je ostal kajak še vedno zelo važen, pravzaprav neobhodno potreben za njegovo življenje. Še danes ne bo noben dober lovec veslal v drugem čolnu kot v kajaku. Zdelo bi se mu to skrajno sramotno.

Kadar se poda vsa družina na lov na teverne jelene, tedaj ustrelijo jelena možje, ženske ga pa morajo spraviti v šotor, ker ga je naporno delo.

Lov, katerega se udeležujejo izključno le ženske, je lov na neke vrste živali — angnagsaet ali kapelan. Ta lov se vrši v prvem polletju, ko pride žival v zelo velikem številu na bregove. Zajemajo jih baje v čolne kar z golimi rokami. Lov se vrši tako dolgo, dokler ni zaloga za zimo zadostna, naj je živali še tako mnogo. Plen posušijo na brežnih kamnih in ga spravijo.

Včasih pomagajo žene tudi pri lovu na tulnje. In sicer tedaj, kadar lovci naženejo tulnje v ozke zalive in od tod na bregove, da jih tu pobijejo.

Da bi pa ženske lovile v kajaku, je silno malo slučajev. Kapitan Hohn pripoveduje o dveh deklicah, da ju je videl v kajakih. A to v kraju, kjer je prišlo na 21 prebivalec komaj pet možkih.

Pripoveduje pa Hohn, da se ti deklici nista ločili v ničemer od možkih; nosili sta moško obleko in lase na moški način. Kdor ju je videl in ne poznal, ni mogel slutiti, katerega spola sta.

Moški delajo največ na morju, a žene doma. Kadar so možje doma, lenuharijo, jedo, pripovedujejo in spijo. Kvečjemu da čedijo svoje orožje ali ga popravljajo, krasijo — zakaj njih orožje je njih ponos.

Moški sedijo na pregradi tako, da jim noge vise navzgor, ženske pa sede sredi pregrade s prekrižanimi nogami kot Turkinje in šivajo. S posebnim krivim nožem režejo usnje, vežejo okraske k obleki itd. Pri tem pa njih jezik nikoli ne miruje. So zelo žive naravi in redkokdaj jim zmanjka govornice. Nekateri poročevalci celo trdijo, da radi lažejo in opravljajo, med tem ko so možki odkritosrejni in ne pripovedujejo, česar ne morejo dokazati.

Pripravljanje kožuhovine je zelo važno žensko delo. To delo je tudi zelo preprosto, zato naj sledi samo kratek opis.

Kož pripravijo dvoje vrst: črno in belo barvane.

Črne kože, ki jih imenujejo erisak, pripravljajo na ta način: Takoj, ko slečejo kožo, jo očistijo s slanino in odstranijo z nožem dlako. Nato kožo umijejo v močju in jo denejo sušiti, če je poletje, a ne na sonce. Če je pa zima, jo zakopljejo v sneg. Vendar pa je najbolje, če kožo oblečejo takoj na kajak, da se tako posuši. To usmje pa je temno zato, ker je zunanja stran kože tulnja črna in temnorjava.

Bele kože pa, ki jih imenujejo unek, pripravijo drugače: Slanino porežejo s kožo le na debelo in jo zvijejo svežo. Nato jo položijo na gorko mesto v hiši ali na prostem. Tam leži tako dolgo, da se da dlaka in zunanja koža odstraniti na lahek način. To delo opravljajo pogosto z zobmi, ker imajo tu priliko, da sesajo toliščo iz kože, kar jim seveda tekne. — Nato izobesijo kožo v poletju, da se posuše, a ne na sonce; pozimi pa jih hranijo v sneg. Ker je temna zunanja koža odstranjena, so kože bele.

(Dalje prihodnjič.)

V Tolminu

so odpravili na učiteljsku še zadnje ure slovenskega jezika ter jih nadomestili z drugimi predmeti. Sedaj bo ustavljeno še posejanje slovenske knjižnice ...

NAZNANILLO.

Dne 19. oktobra je umrla v Virginiji, Minn.

FRANČIŠKA ŠPEHAR

v starosti 45. let in zapustila 8 otrok v starosti od 2½ do 18 let.

Poleg teh zapuščila tudi mene svojega brata in v starem kraju pa 4 brate in 2 sestri.

Naj v miru počiva!

Iskrena hvala vsem, ki ste jo obiskali na mrtvaškem odru in spremili k večnemu počitku dne 21. oktobra.

Zaljujoči brat:

Frank Hrovatich,

Virginia, Minn.

POZOR GOSPODINJE

Kakor vsako zimo tako tudi letos pošiljam dobre domače

KLOBASE, ŠUNKE, ŽELODCE, PLEČETA

in vsako vrstno drugo prekajeno meso.

Klobase, šunke, želodci in plečeta so 40¢ funt, poštnine prosto.

Za obilo naročil se priporočam

Ferdo Jazbec

1561 E. 49th St. Cleveland, Ohio.

(6x 1—6)

DOMAČA ZDRAVILA

V zalogi imam jedline dlakave, Knajpovo ječmenovo kavo in importirana domača zdravila, katere priporoča mstr. Knajp v knjiži —

DOMAČI ZDRAVNIK

Pišite po brezplačni cenik, v katerem je nakratko popisana vsaka rastlina za kaj se rabi. V ceniku boste našli še mnogo drugih koristnih stvari.

Math. Pezdor

Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

Prav vsakdo —

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

Kako se potuje v

stari kraj in nazaj

v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priligi in drugih stvarih. Vseled naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo, vedno le prvostvne brzoparnike.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselinskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskati vsak posilec osebno, bodisi v najbližnji naselinski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih in tem letu 670 priselencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem starše in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washingtonu.

Predno podvzamete kak korak, pišite nam.

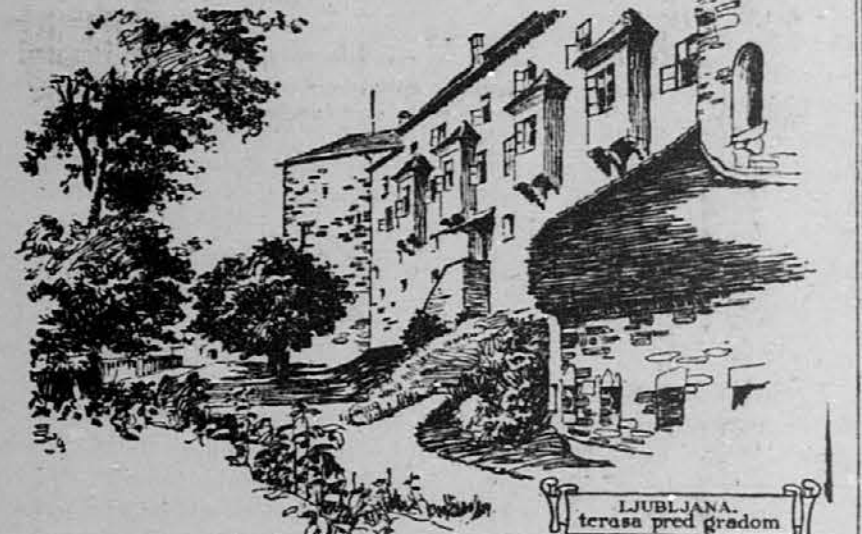
FRANK SAKSER

STATE BANK

82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Kretanje parnikov - Shipping News

9. novembra: Derfflinger, Bremen.	11. decembra: Majestic, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.
10. novembra: Mauretania, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen.	14. decembra: Columbus, Cherbourg, Bremen.
11. novembra: Deutschland, Cherbourg, Hamburg	15. decembra: Berengaria, Cherbourg; La Savoia, Havre; President Harding, Cherbourg, Bremen.
12. novembra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg, Bremen.	22. decembra: Rochambeau, Havre
13. novembra: Suffren, Havre.	27. decembra: Paris, Havre; Olympic, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
17. novembra: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.	29. decembra: Berlin, Cherbourg, Bremen; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
18. novembra: Franconia, Cherbourg.	30. decembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg.
19. novembra: Martha Washington, Trst.	1. januarja: Majestic, Cherbourg.
20. novembra: Majestic, Cherbourg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.	6. januarja: De Grasse, Havre; Hamburg, Cherbourg, Hamburg.
24. novembra: Berengaria, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.	7. januarja: Martha Washington, Trst.
27. novembra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg. Hamburg, Cherbourg, Hamburg.	8. januarja: Berengaria, Cherbourg; France, Havre; Bremen, Cherbourg, Bremen.
1. decembra: Mauretania, Cherbourg; President Roosevelt, Cherbourg, Bremen.	12. januarja: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
2. decembra: De Grasse, Havre; Westphalia, Hamburg; Luetzow, Bremen	15. januarja: Paris, Havre; Aquitania, Cherbourg.
3. decembra: Pres. Wilson, Trst.	22. januarja: Homerick, Cherbourg; Republic, Cherbourg, Bremen; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
4. decembra: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Olympic, Cherbourg.	25. januarja: Pres. Wilson, Trst.
8. decembra: Carmania, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.	27. januarja: Rochambeau, Havre; Thuringia, Hamburg.
9. decembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.	29. januarja: Majestic, Cherbourg; France, Havre; Muenchen, Cherbourg, Bremen.

BOŽIČ!

KOT PREJŠNJA LETA, SE TUDI LETOS PRIPRAVLJAMO NA VELIK BOŽIČNI IZLET

iz New Yorka proti Havre s parnikom

CARMANIA

v SREDO, 8. DECEMBRA

pod osebnim vodstvom priljubljenega in splošno znanega Mr. S. Vukovica, uradnika Cunard črte.

Slovenici! Nudi se vam prilika, da izpolnite dolgo gojeno željo ter preživite Božič v stari domovini med svojimi sorodniki in prijatelji.

Prostori, postrežba in kuhinja — vse je najboljša. Privatne kabine za 2, 4, 6 v tretjem razredu.

NADALJNI BOŽIČNI IZLET NA BERENGARIA, 15. decembra. POD OSEBNIM VODSTVOM MR. A. MARCUSA, člana CUNARD ČRTE.

Zasigurajte si prostor sedaj pri kateremkoli naših agentov, ali pa pišite v maternem jeziku na

CUNARD LINE
25 Broadway New York

NAJCELEJŠA VOJNA V JUGOSLAVIJO

COSULICH PROGA

DIREKTA SMER POTOVANJA

Kratka železniška vojna do doma po zmerni ceni. Odputje proti Trstu in Dubrovniku: **MARTHA WASHINGTON** 19. NOVEMBRA — 7. JANUARJA **PRESIDENTE WILSON** 3. DECEMBRA — 25. JANUARJA Vprašajte za cene in prostore v bližnji agenciji.

PHELPS BROS., 2 West 64th St., N. Y.

SAMO 6 DNI PREKO

z ogromnimi parniki na oto

PARIS 13. nov. — 4. decembra

ROCHAMBEAU — 21. nov., 22. dec.

HAVRE — PARISKO PRISTANIŠČE

Kabine tretjega razreda z umivalniki in tekočo vodo za 2, 4, ali 6 oseb. Francoska kuhinja in pijača.

French Line

19 STATE ST. NEW YORK ali lokalni agentje.

ONIM, KI HOČEJO POSTATI DEŽAVLJANI.

Foreign Language Information Service v New Yorku je izdala priročno knjižico, ki je namenjena onim, kateri žele postati ameriški državljani. Knjižica je pisana v lahko razumljivi angleščini ter vsebuje nakratko vse podatke o državljanstvu. Stane 25 centov. V zalogi jo ima knjigarna Glas Naroda, 82 Cortlandt Street, New York City.

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljanstva in priseljevanja je vsak četrtek in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.</